

มาตรการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม ทางเทคโนโลยี

ปัจจุบันเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดประโยชน์มากมายแก่ผู้คนทั่วโลก ซึ่งในส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินนั้น ทำให้ประชาชนสามารถทำธุรกรรมได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากกว่าในอดีตซึ่งต้องเดินทางไปยังที่ตั้งสำนักงาน เปลี่ยนมาเป็นการทำธุรกรรมในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยเป็นการใช้งานผ่านแอปพลิเคชันทางการเงินที่หลากหลายรูปแบบ และสามารถใช้งานได้ตลอดเวลาโดยไม่มีเงื่อนไขเรื่องเวลาทำการ ซึ่งส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันกลับปรากฏข่าวว่ามีประชาชนจำนวนไม่น้อยถูกหลอกลวงจนทำให้สูญเสียทรัพย์สินซึ่งคิดเป็นมูลค่าความเสียหายที่สูงมาก โดยมีฉฉฉฉใช้วิธีการข่มขู่หรือหลอกลวงผ่านโทรศัพท์ให้ผู้เสียหายเกิดความกลัวหรือหลงเชื่อและโอนเงินไปยังบัญชีปลายทาง และเงินดังกล่าวจะถูกโอนต่อไปยังบัญชีซึ่งเป็นของผู้ร่วมขบวนการด้วยกันหรือบัญชีม้าต่อไปเป็นทอด ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อปกปิดหรืออำพรางการกระทำความผิด หรือการหลอกลวงโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การส่งข้อมูลปลอมเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นข้อความจากสถาบันการเงิน และเมื่อยอมรับดำเนินรายการต่อไปก็จะมีการติดตั้งแอปพลิเคชันโดยที่เจ้าของโทรศัพท์ไม่รู้ตัว ทำให้มีฉฉฉสามารถควบคุมโทรศัพท์จากระยะไกลและสวมรอยทำธุรกรรมทางการเงินโดยโอนเงินออกจากบัญชีแทนเจ้าของ ซึ่งอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง และเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนความปลอดภัยสาธารณะ

ทั้งนี้ จากสถิติตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ พบว่า มีจำนวนคดีออนไลน์เกิดขึ้นกว่า ๑๑๔,๐๐๐ คดี คิดเป็นมูลค่าความเสียหายกว่า ๒๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

คิดเป็นจำนวนเฉลี่ย ๘๐๐ คดีต่อวัน และการกระทำความผิดดังกล่าวมีแนวโน้มจะขยายตัวและแพร่หลายออกไปอย่างรวดเร็ว อันก่อให้เกิดผลร้ายและเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ สมควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่กำหนดเป็นการเฉพาะขึ้น เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ประกอบกับปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างเร่งด่วน และเรื่องดังกล่าวเป็นอาชญากรรมที่ทำต่อประชาชนทั่วไป อันเป็นเรื่องความปลอดภัยสาธารณะ ซึ่งสร้างความเสียหายแก่ประชาชนจำนวนมาก และเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งมีฉฉฉได้มีการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการฉฉฉอยู่เสมอ เพื่อหลบเลี่ยงการป้องกันและปราบปรามของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศให้ทันต่อสถานการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย* โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป ซึ่งก็คือวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนดฉบับนี้ได้ ดังนี้

* นางสาวกรรณิกา พัสระ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย

* ทำเนียบรัฐบาล “สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖, <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/64134>.

๑. บทนิยาม

“อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” หมายความว่า การกระทำ หรือพยายามกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือโดยประการที่น่าจะทำให้บุคคลอื่นเสียหาย หรือกระทำความผิดฐานฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สิน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน (มาตรา ๓)

๒. แนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๒.๑ เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีและธุรกรรมของลูกค้าที่เกี่ยวข้องในระหว่างสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจนั้นผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นชอบร่วมกัน และให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลการให้บริการที่เกี่ยวข้องระหว่างกันผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นชอบร่วมกัน

เมื่อมีการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลแล้ว ให้ผู้เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลแจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทราบโดยทันที และเมื่อได้รับแจ้งแล้วให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์เพื่อป้องกัน ปราบปราม หรือระงับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ (มาตรา ๔)

๒.๒ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และมีความจำเป็นต้องทราบข้อมูลการลงทะเบียนผู้ใช้งานหรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วแต่กรณีมีอำนาจสั่งให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าวเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น และเมื่อได้รับคำสั่งแล้ว ให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำนั้น มีหน้าที่ส่งข้อมูลดังกล่าวให้แก่ผู้สั่งภายในระยะเวลาที่ผู้สั่งกำหนด (มาตรา ๕)

๒.๓ ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจพบเหตุอันควรสงสัยเองหรือได้รับข้อมูลจากระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ใดถูกใช้หรืออาจถูกใช้ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือกระทำความผิดฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน^๒ ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมและแจ้งสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจที่รับโอนถัดไป พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที เป็นการชั่วคราวไม่เกิน ๗ วัน นับแต่วันที่พบเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้ง แล้วแต่กรณี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแท้จริง และแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดำเนินการตรวจสอบ

ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจได้รับแจ้งเหตุจากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรม พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจผู้รับโอนทุกทอดทราบ และระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที แล้วแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

^๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม,” น.๑ - ๔, สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖, <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%BB40/%BB40-20-9999-update.pdf>.

เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือ
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
ตรวจสอบแล้ว ปรากฏพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าบัญชี
เงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้นถูกใช้ในการกระทำความผิด ให้ดำเนินการตามกฎหมายภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่
ได้รับแจ้งการระงับการทำธุรกรรม หรือแจ้งสถาบันการเงินหรือ
ผู้ประกอบการธุรกิจ หากไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่เชื่อได้ว่าบัญชี
เงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้น ถูกใช้ในการกระทำความผิด ให้แจ้งผลการตรวจสอบให้สถาบันการเงินหรือ
ผู้ประกอบการธุรกิจทราบ เพื่อยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมต่อไป
และเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ
ดำเนินคดีอาญา หรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่แจ้งผลการดำเนินการ ให้สถาบันการเงิน
หรือผู้ประกอบการธุรกิจยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมนั้น
(มาตรา ๖)

๒.๔ ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการ
ได้รับแจ้งจากผู้เสียหาย ซึ่งเป็นผู้ถือบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงิน
อิเล็กทรอนิกส์ว่า ได้มีการทำธุรกรรมโดยบัญชีเงินฝากหรือบัญชี
เงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวและเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม
ทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงิน หรือผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าว
มีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมนั้นไว้ชั่วคราว พร้อมทั้งนำข้อมูล
เข้าสู่ระบบ หรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตาม
มาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบการธุรกิจได้รับโอน
ทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที และแจ้ง
ให้ผู้เสียหายไปร้องทุกข์ ต่อพนักงานสอบสวนภายใน ๗๒ ชั่วโมง
เมื่อมีการร้องทุกข์แล้ว ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้สถาบันการเงิน
หรือผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับการทำธุรกรรมไว้ทราบ และให้
พนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากและ
บัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวภายใน ๗ วันนับแต่วันที่
แจ้งความร้องทุกข์ หากไม่มีคำสั่งให้ระงับการทำธุรกรรมไว้
ต่อไปภายในเวลาดังกล่าว ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการ
ยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมนั้น (มาตรา ๗)

๒.๕ การแจ้งข้อมูลหรือหลักฐานตามมาตรา ๖ และ
มาตรา ๗ จะกระทำทางโทรศัพท์ หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
ก็ได้ ในกรณีที่กระทำทางโทรศัพท์ ให้ผู้ได้รับแจ้งบันทึกไว้เป็น
ลายลักษณ์อักษร ลงลายมือชื่อผู้รับแจ้ง และวันเวลาที่ได้รับไว้
เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งส่งสำเนาให้ผู้แจ้งเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย
การร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม
ทางเทคโนโลยีจะกระทำต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจ

แห่งใดในราชอาณาจักรหรือตอกongบัญชาการตำรวจสืบสวน
สอบสวนอาชญากรรม ทางเทคโนโลยีก็ได้ และจะร้องทุกข์โดย
วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้ถือว่าการร้องทุกข์โดย
ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และในการ
สอบสวนหรือดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว
ให้พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์ไม่ว่าประจำอยู่ที่ใดหรือ
พนักงานสอบสวนที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด เป็น
พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจสอบสวนและดำเนินการ
เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้ไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิด
ขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักร (มาตรา ๘)

๓. บทกำหนดโทษ

๓.๑ ผู้ใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชี
เงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตน
โดยมิได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้อง หรือ
ยินยอมให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับ
บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน ทั้งนี้ โดยประการที่รู้หรือ
ควรรู้อยู่แล้วว่าจะนำไปใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม
ทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
(มาตรา ๙)

๓.๒ ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดย
ประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อ ขาย ให้เช่า หรือให้ยืม บัญชี
เงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อ
ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
หรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี
ถึง ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐)

๓.๓ ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดย
ประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อหรือขายเลขหมายโทรศัพท์สำหรับ
บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งลงทะเบียนผู้ใช้บริการในนามของ
บุคคลหนึ่งบุคคลใดแล้ว แต่ไม่สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการได้ ต้อง
ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐
บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๑)

๔. การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

การเปิดเผย การแลกเปลี่ยน การเข้าถึง ตลอดจน
การเก็บ การรวบรวม หรือการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราช
กำหนดนี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง
ข้อมูลส่วนบุคคล^๓ แต่ผู้ได้รับหรือครอบครองข้อมูลจะเปิดเผย
ให้บุคคลอื่นซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบมิได้ (มาตรา ๑๒)

^๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖, <http://web.krisdika.go.th/lawHeadPDF.jsp?formatFile=pdf&hID=0>.

๕. บทเฉพาะกาล

ในวาระเริ่มแรกให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนตามที่เห็นสมควร เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเหตุอันควรสงสัยตามพระราชกำหนดนี้ รวมทั้งให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการดังกล่าว และให้ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะแต่งตั้งข้าราชการจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

เมื่อครบ ๕ ปีหลังจากที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมประเมินความจำเป็นในการให้มีคณะกรรมการดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีคณะกรรมการต่อไป ให้เสนอแนะหน่วยงานที่จะทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการต่อไปด้วย ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้มีคณะกรรมการดังกล่าวต่อไป และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมการดังกล่าวสิ้นสุดลงนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติหรือวันที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นควรมีคณะกรรมการดังกล่าวต่อไป คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเป็นคราว ๆ หรือตลอดไปก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นการแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๓)

จากการสรุปสาระสำคัญดังกล่าว พบว่า พระราชกำหนดฉบับนี้กำหนดให้สถาบันการเงินมีหน้าที่เปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิด ดังนั้น การเปิดบัญชีผ่านนอกจากจะมีความผิดตามพระราชกำหนดฉบับนี้ คือ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับแล้ว ก็ยังอาจถูกดำเนินคดีฐานเป็นตัวการหรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓^๔ หรือมาตรา ๘๖ แล้วแต่กรณี หรือความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕^๕ ด้วย นอกจากนี้ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมก็ต้องมีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลการให้บริการที่เกี่ยวข้องระหว่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันการลงทะเบียนเพื่อเปิดบัญชีหรือเปิดใช้งานระบบ Internet Banking หรือระบบบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ต้องใช้หมายเลขโทรศัพท์ในการลงทะเบียน โดยกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งหน่วยงานที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดฉบับนี้เข้าถึงข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนได้ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามหรือระงับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี อีกทั้งพระราชกำหนดฉบับนี้ยังมีบทกำหนดโทษที่มีความรุนแรงซึ่งเป็นอีกมาตรการหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าพระราชกำหนดฉบับนี้จะถูกตรัสขึ้นเพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ อันเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แต่หลังจากนี้คณะรัฐมนตรีจะต้องเสนอพระราชกำหนดฉบับนี้ต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒ วรรคสามถึงวรรคเจ็ดต่อไป ■

๔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๖ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๘๓ ในกรณีความผิดใดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ที่เข้าร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นเป็นตัวการต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

“มาตรา ๘๖ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวก ในการที่ผู้อื่นกระทำความผิด ก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้น”

๕ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๕ ผู้ใด

(๑) โอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะหรือหลังการกระทำความผิด มิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือ

(๒) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

(๓) ได้มา ครอบครอง หรือใช้ทรัพย์สิน โดยรู้ในขณะที่ได้มา ครอบครอง หรือใช้ทรัพย์สินนั้นว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฟอกเงิน”